Setul 12

de probleme și exerciții de matematică (relative la integrale ale funcțiilor reale scalar-scalare)

S12.1 Să se calculeze:

$$a) \int \frac{x^4}{x^3 + 2x^2 - x - 2} \, dx; \qquad b) \int x \sqrt{\frac{1 - x}{1 + x}} \, dx; \qquad c) \int \frac{\cos x + \sin x}{\sqrt[5]{\sin x - \cos x}} \, dx;$$

$$d) \int \frac{\sqrt{x} + \sqrt[3]{x}}{\sqrt[4]{x^5} - \sqrt[6]{x^7}} \, dx; \qquad e) \int \frac{\sqrt[5]{3 - \sqrt[3]{x}}}{\sqrt[3]{x}} \, dx; \qquad f) \int \frac{dx}{(1 - x)\sqrt{1 + x - x^2}};$$

$$g) \int_{-2}^{2} \min \left\{ x \left(x^2 - 1 \right), x + 1 \right\} \, dx; \qquad h) \int_{e^2}^{e^3} \frac{dx}{x \cdot \ln x \cdot \ln(\ln x)}.$$

S12.2 Să se stabilească natura următoarelor integrale improprii:

$$a) \int_0^1 \frac{\ln x}{x} \, dx; \quad b) \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\pi \sin x)^{\alpha} \cdot (\cos x)^{\beta} \, dx, \text{ cu } \alpha, \beta \in \mathbb{R};$$

$$c) \int_0^{\infty} \frac{dx}{x\sqrt{|x^2 + 2x - 1|}}; \quad d) \int_{-2}^{\infty} \frac{e^{1/x}}{(x+1)^2} \, dx;$$

$$e) \int_0^{\infty} \frac{x^p \sqrt{1 + \sqrt{x} \ln x}}{\sqrt[3]{x^2 - 3x + 2}} \, dx, \ p \in \mathbb{R}; \quad f) \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{e^x}{e^{2x} + e^{-2x} + \sqrt{5}} \, dx.$$

 $\mathbf{S12.3}$ Să se arate că dacă $f:[0,1]\to\mathbb{R}$ este o funcție continuă, astfel încât

$$\int_0^1 f^2(x)dx \le 3\left(\int_0^1 F(x)dx\right)^2,$$

unde F este o primitivă a lui f, pentru care F(1) = 0, atunci f este liniară.

S12.4 Determinați $\alpha \in \mathbb{R}$ pentru care funcția $f : \mathbb{R} \to \mathbb{R}$, definită prin

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1 - e^{\sin x}}{(1+x)^{1/x} - e}, & x \neq 0 \\ \alpha, & x = 0 \end{cases},$$

admite primitive.

S12.5 Să se calculeze următoarele integrale folosind derivatele lor:

a)
$$F(y) = \int_0^{\pi} \frac{\ln(1+y\cos x)}{\cos x} dx$$
, $|y| < 1$; b) $F(y) = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\arctan(y\sin x)}{\sin x} dx$, $y \in \mathbb{R}$;
c) $F(y_1, y_2) = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \ln(y_1^2 \sin^2 x + y_2^2 \cos^2 x) dx$, $(y_1, y_2) \in A \subseteq \mathbb{R}^2$.

S12.6 Să se arate că:

a)
$$\int_0^\infty \frac{e^{-\alpha x} - e^{-\beta x}}{x} \sin(\gamma x) dx = \operatorname{arctg} \frac{\beta}{\gamma} - \operatorname{arctg} \frac{\alpha}{\gamma}, \text{ cu } \alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}, \gamma \neq 0;$$
b)
$$\Gamma(p) = \int_0^1 \left(\ln \frac{1}{t}\right)^{p-1} dt, \forall p > 0; \quad c) \int_0^\infty e^{-t^p} dt = \Gamma\left(1 + \frac{1}{p}\right), \forall p > 0.$$

S12.7 Dată fiind funcția $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$,

$$f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^4 + x^3 + 3x^2 + x + 1}, x \in \mathbb{R},$$

să se găsească primitivele funcției $f|_{\mathbb{R}_+^*}$, prin substutiția $t = x + \frac{1}{x}$. Să se determine apoi o primitivă a lui f pe \mathbb{R} .

S12.8 Să se arate că:

$$\int_0^a e^{x^2} dx \cdot \int_0^a e^{-x^2} dx \ge a^2, \forall a \in \mathbb{R}_+.$$

S12.9 Să se calculeze:

$$\int_0^{1/2} x \ln \frac{1+x}{1-x} \, dx + \int_0^1 \frac{x \arctan x}{\sqrt{1+x^2}} \, dx - \int_2^3 \frac{dx}{(x+1)\sqrt{x^2-1}} + \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^5 x \, dx.$$

S12.10 Să se studieze convergența integralelor improprii

$$\int_{-1}^2 \frac{dx}{x^{\alpha} \sqrt{|3x^2 - 2x - 1|}} \text{ si } \int_{-\infty}^{\infty} \frac{x^{\alpha}}{1 + x^4} dx, \text{ cu } \alpha \in \mathbb{R}.$$

 $\mathbf{S12.11} \text{ Date fiind funcțiile } f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}_+, f(x) = \left(\int_0^x e^{-t^2} \, dt\right)^2 \text{și } g: \mathbb{R} \to \mathbb{R}_+, g(x) = \int_0^1 \frac{e^{-x^2(1+t^2)}}{1+t^2} \, dt,$ să se arate că $f(x) + g(x) = \frac{\pi}{4}, \ \forall x \in \mathbb{R}, \ \text{să se calculeze } \lim_{x \to \infty} f(x) \ \text{și să se deducă valoarea integralei}$ $\int_0^\infty e^{-t^2} \, dt.$

Bibliografie orientativă

- 1. Irinel Radomir, Andreea Fulga Analiză matematică. Culegere de probleme (Cap.10, 11, 12 și 13), Ed. Albastră, Cluj-Napoca, 2005.
- 2. S. Găină, E. Câmpu, Gh. Bucur Culegere de probleme de calcul diferențial și integral, Ed. Tehnică, București, 1966.
- R. Miculescu, Corina Ciobotaru, Al. Roşioru ş. a. Probleme de calcul integral, Editura Gil, Zalău, 2005.
- **4.** M. Postolache (coord.), Ariana Pitea, Dragoş Cioroboiu Calcul integral. Exerciții și probleme, Editura "Fair Partners", București, 2010.
 - 5. John K. Hunter An Introduction to Real Analysis, Univ. of California Publ., 2013.
 - 6. I. M. Roussos Improper Riemann Integrals, A Chapman & Hall Book, CRC Press, 2013.
- 7. Marta Hidegkuti Lecture Notes and Worksheets on Improper Integrals, City Colleges of Chicago, 2015.